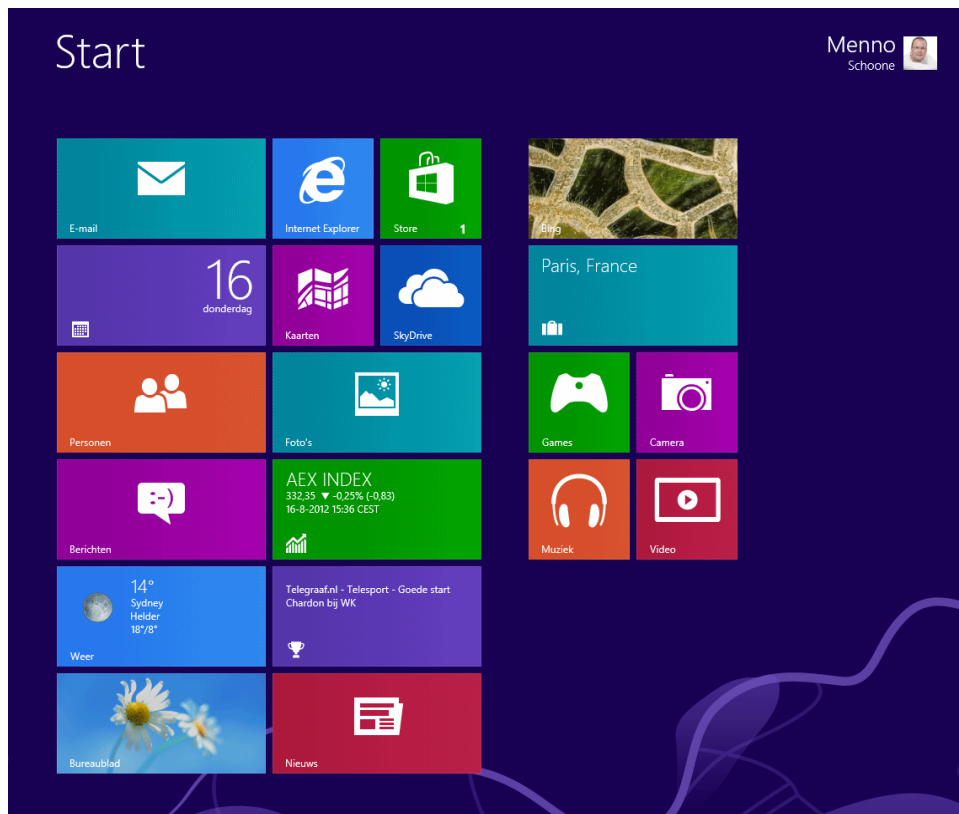

De gebruikersinterface van Windows 8

Nieuwe navigatiefuncties in Windows 8

Om tussen de verschillende apps, opties en instellingen te navigeren, zijn een aantal nieuwe navigatiefuncties aan Windows 8 toegevoegd. Het gaat om de Charms-balk (rechts), de verticale taakbalk met openstaande apps (links) en de horizontale app-balk. Deze functies zijn, afhankelijk van het gebruik van muis of touchscreen, vanuit de hoeken of randen van het beeldscherm te activeren (ook de op een draagbaar apparaat aanwezige knoppen kunnen navigatiefuncties bevatten).

Aansturing met toetsenbord en muis of touchscreen

De nieuwe interface is zo ontworpen dat het zowel met toetsenbord en muis als met aanraak- en veegbewegingen (touchscreen) kan worden aangestuurd: één besturingssysteem dus voor zowel desktops, laptops en tablets als game consoles en smartphones. Dit maakt het heel eenvoudig verschillende Windows 8-apparaten met elkaar te synchroniseren waardoor persoonlijke gegevens en instellingen overal hetzelfde zijn! Hiervoor zijn wel concessies gedaan, zo is het aantal direct beschikbare instelopties aanzienlijk ingeperkt en is de gebruikersvriendelijkheid er voor de op productiviteit gerichte desktop-gebruikers wel wat op achteruit gegaan. Toetsenbord en muis zorgen immers voor een nauwkeurigheid en snelheid die onmogelijk met een aanraakscherm kan worden gerealiseerd.

Gelukkig bevat Windows 8 naast de *Modern UI* ook nog de oude vertrouwde bureaubladinterface waardoor veel instellingen altijd nog op de 'ouderwetse' manier toegankelijk zijn. Het regelmatig schakelen tussen de twee werkomgevingen zorgt wellicht voor irritatie. Lukt het niet te wennen aan deze nieuwe manier van werken dan kan het oude startmenu (zoals we die kennen van voorgaande Windows-versies) altijd nog met een externe tool in ere worden hersteld. Dankzij dergelijke workarounds kan ook de desktop-gebruiker weer snel en efficiënt met Windows 8 werken.

Leeswijzer

Uit praktische overwegingen wordt van toetsenbord en muisaansturing gesproken, tenzij het aanraakcommando een speciale handeling vereist. Gebruikt u touchscreen, vat een muisklik dan op als het aanraken met de vinger en een rechter muisklik als het ingedrukt houden of het maken van een veegbeweging. Bent u nog niet bekend met de nieuwe aanraaktaal? Het omvat slechts enkele commando's en het werkt vrij intuïtief, het is dus eenvoudig aan te leren. Aan het einde is een lijst met sneltoetsen voor toetsenbord).

LET OP: Niet alle informatie is even makkelijk uit te voeren met touchscreen. Sommige aanbevelingen zijn alleen uit te voeren wanneer een toetsenbord en muis zijn aangesloten, denk bijvoorbeeld aan de handelingen die buiten Windows om plaatsvinden. Bij tablets met een energiezuinige ARM-processor zijn nog veel meer tips als gevolg van opgelegde beperkingen voor de bureaubladinterface niet uit te voeren.

Waar voorgaande Windows-versies nog verticaal georiënteerd waren, zijn Windows 8-apps vanwege het touchscreen-gebruik vaak horizontaal opgebouwd. Om het horizontaal scrollen te vergemakkelijken, is het aan te bevelen om een geavanceerde muis aan te schaffen die naast verticaal ook horizontaal kan scrollen.

De Charms-balk

Navigeer met de muis naar een van de hoeken aan de rechterzijde van het beeldscherm (bij touchscreen: veeg vanaf de rechter rand naar het midden) om de **Charms-balk**, het nieuwe 'menu' van Windows 8 te activeren. De via de rechter beeldschermhoeken te activeren Charms-balk bevat vijf charms: **Zoeken**, **Delen**, **Start**, **Apparaten** en **Instellingen**. De toepassingsmogelijkheden van de charms zijn afhankelijk van het actieve scherm (Startscherm, App-overzicht of app), zo tonen de charms voor elke app dus weer andere opties! De instelmogelijkheden zijn overigens beperkter dan de prominente aanwezigheid zou doen vermoeden, het is desondanks toch handig om te weten wat je ermee kan.

Charm Zoeken

Op zoek naar een specifieke app, bureaubladprogramma, systeemtool, instelling of bestand? Je zou wellicht denken dat de charm **Zoeken** de aangewezen weg is maar met een toetsenbord kan het nog eenvoudiger: door gelijk vanuit de Windows 8 gebruikersinterface (bijvoorbeeld het Startscherm) te tikken, verschijnt de zoekbalk vanzelf (rechts in het scherm). Bij het zoeken naar een instelling (bijvoorbeeld *printers*, *resolutie* e.d.) worden de resultaten in aparte kolommen getoond: de meest linkse kolom voor de instellingen die via de Windows 8-interface bereikbaar zijn en daarnaast de instellingen die via het bureaublad

verlopen. Zie de pagina over de Windows-instellingen voor meer informatie over de zoekfunctie.

TIP: De charm **Zoeken** kan ook binnen een app worden gebruikt, bijvoorbeeld om specifieke nieuwsberichten, aandelenkoersen, agenda-items e.d. snel te vinden.

Charm Delen

De charm **Delen** toont de opties die op de actieve app van toepassing zijn om een specifiek item (zoals een selectie foto's, muziekbestanden e.d.) te delen, bijvoorbeeld via e-mail, de online opslagdienst SkyDrive of social media. Het is even wennen aan de nieuwe gebruiksmogelijkheden, neem daarom even de tijd om deze functie in de verschillende apps uit te proberen.

TIP: Een vanaf het Startscherm geselecteerde app kan ook worden 'gedeeld' zodat interessante apps bij vrienden onder de aandacht kunnen worden gebracht (er wordt dan een link verzonden naar de betreffende pagina in de App Store).

Charm Start

Met de charm **Start** wordt het Startscherm geopend (hetgeen eenvoudiger kan via de hoek linksonder of met de Windows-toets).

Charm Apparaten

De charm Apparaten toont de apparaten die door de actieve app kunnen worden gebruikt, zoals een tweede scherm, projector, printer of scanner.

Charm Instellingen

De charm **Instellingen** bevat specifieke instellingen voor het actieve scherm. De optie Pc-instellingen wijzigen (onderin de charm) is wellicht de interessantste: deze bevat enkele basisinstellingen voor het werken binnen de *Modern UI* (de meeste Windows-instellingen zijn overigens als vanouds terug te vinden in het configuratiescherm). Omdat de charms standaard verborgen zijn, vergeet je al snel dat hiermee de instellingen van apps aangepast kunnen worden, het is maar dat u het weet!

Het Startscherm

Het Startscherm, het nieuwe 'startmenu' van Windows 8, bevat naast de accountopties (rechtsboven) een grote hoeveelheid kleurrijke tegels. Direct na installatie bevat het scherm alleen de door Microsoft ontwikkelde apps maar deze verzameling is eenvoudig uit te breiden met bureaubladprogramma's, systeemtools, snelkoppelingen naar internetpagina's en persoonlijke bestanden en wat al nog meer. De tegels zijn eenvoudig te verslepen zodat de indeling beter aansluit op de persoonlijke voorkeuren (zo plaats ik de tegel voor het

bureaublad zelf het liefst op een strategische plek linksonder). Wordt een tegel versleept naar een locatie tussen twee tegelgroepen (of na de laatste groep) dan verschijnt een verticale balk om aan te geven dat hier een nieuwe tegelgroep zal worden aangemaakt.

TIP: Via het uitgezoomde Start scherm (toegankelijk via het minteken in de rechter onderhoek, bij touchscreen: door samenknijpen) zijn tegelgroepen onderling te verslepen en/of van een groepsnaam te voorzien (optie **Naam aan groep geven** in de app-balk). Zijn er in de loop van de tijd veel groepen aangemaakt dan kan via dit venster ook snel naar de gezochte groep worden genavigeerd.

Tegelafmeting aanpassen

Tegels op het Start scherm zijn smal (vierkant) of breed (rechthoek), andere smaken zijn er niet. Kies in de app-balk van de tegel (zie verderop) voor de optie **Kleiner** om een brede tegel te verkleinen tot een vierkante tegel. Op vergelijkbare wijze kunnen sommige vierkante tegels met de optie **Groter** rechthoekig worden gemaakt. Met name het verkleinen van de tegel **Foto's** is aan te bevelen aangezien de roulerende afbeeldingen dan beter tot hun recht komen.

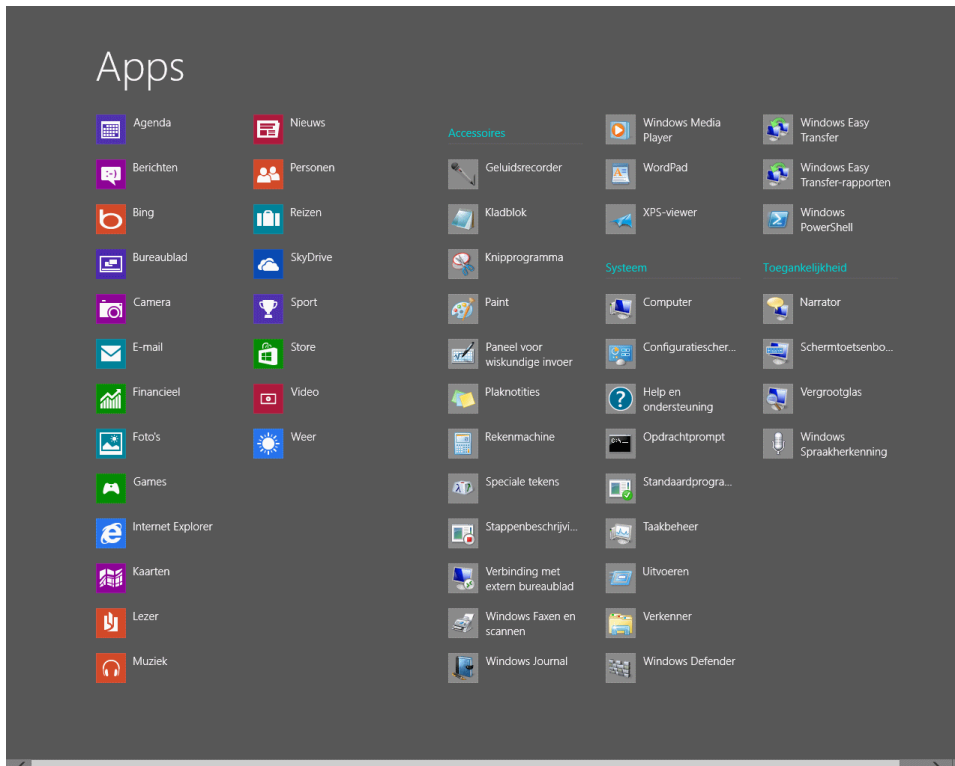
Ongebruikte tegels verplaatsen, losmaken of verwijderen

Tegels die weinig worden gebruikt, kunnen naar een minder prominente plek worden versleept, of zelfs uit het Start scherm worden verwijderd (via de app-balk van de tegel, opties **Losmaken van Start** of zelfs **Installatie ongedaan maken**). Zo kan ik mij voorstellen dat de tegel voor zoekmachine **Bing** wordt verwijderd, evenals de live-tegels voor **Reizen**, **Games**, **Nieuws**, **Sport** en **Financieel**. Losgemaakte tegels kunnen overigens altijd weer via het App-overzicht (een lijst van geïnstalleerde apps, programma's en systeemtools) worden teruggeplaatst, verwijderde apps via de Windows App Store.

Tegels aan het Start scherm toevoegen

Het Start scherm kan worden aangevuld met extra tegels voor apps, programma's, systeemtools, favoriete websites e.d. Dat gaat eenvoudig via het App-overzicht (app-balk van het Start scherm, optie **Alle apps**) of via de charm **Zoeken**: selecteer de toe te voegen app met de rechter muisknop (bij touchscreen: door deze met de vinger ingedrukt te houden)

zodat een vinkje in de rechter bovenhoek verschijnt en activeer de optie **Vastmaken aan Start**. Favoriete websites kunnen via de Internet Explorer-app aan het Startscherm worden vastgemaakt: open de app-balk van de pagina en selecteer de punaise-knop, optie **Vastmaken aan Start**.

Via de charm **Instellingen** van het Startscherm, taak **Tegels** kan nog een verzameling systeemhulpprogramma's (zoals **Afdrukbeheer**, **Computerbeheer**, **Logboeken**, **Schijfopruiming** en **Windows Geheugencontrole**) aan het Startscherm en App-overzicht worden toegevoegd. De grote hoeveelheid extra tegels komt echter niet ten goede aan de overzichtelijkheid van het Startscherm. Worden individuele tegels uit deze verzameling van het Startscherm verwijderd dan zijn ze altijd nog toegankelijk via het App-overzicht, groep **Systeembeheer**. Ook favoriete webpagina's kunnen als tegel worden toegevoegd: open Internet Explorer via de tegel in het Startscherm (dus niet via het bureaublad!), open de gewenste internetpagina, activeer de app-balk en selecteer het punaise-icoontje **Vastmaken aan Start**. Echt jofele tegels levert het niet op, maar het kan wel!

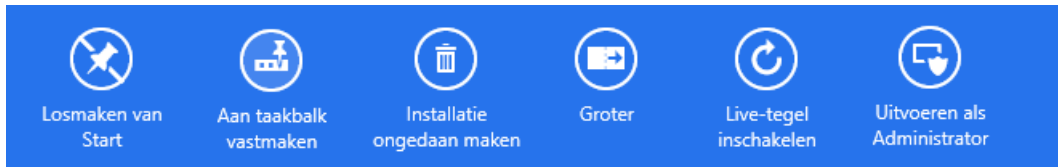
EEN PROGRAMMA TOEVOEGEN AAN HET STARTSCHERM

Wanneer een bureaubladprogramma niet via het App-overzicht of de zoekfunctie kan worden gevonden (bijvoorbeeld een snelkoppeling voor het veilig verwijderen van aangesloten media), kan deze altijd nog met een trucje aan het Startscherm worden vastgepind: maak een snelkoppeling van het programma of commando en kopieer deze naar de (standaard verborgen) map **C:\ProgramData\Microsoft\Windows\Menu Start\Programma's** voor de algemene of **C:\Gebruikers\inlognaam\AppData\Roaming\Microsoft\Windows\Menu Start\Programma's** voor de accountspecifieke snelkoppelingen. Deze mappen worden door Windows 8 meegenomen in de zoekresultaten, het is vervolgens dus een koud kunstje om de snelkoppelingen als tegel aan het Startscherm vast te maken.

De app-balk

De app-balk, een menubalk met applicatieafhankelijke functionaliteit, wordt vanuit de *Modern UI* met een rechter muisklik geopend (bij touchscreen: veegbeweging vanaf de boven- of onderrand naar het midden). De functionaliteit van de app-balk is applicatieafhankelijk, dat wil zeggen dat de beschikbare opties per geselecteerd item (Startscherm, tegels, apps,

programma's etc.) kan verschillen. Zo bevat de app-balk van het Start scherm alleen de optie **Alle apps**. De app-balk van een app-tegel bevat opties als het vast-/losmaken aan het Start scherm, het deïnstalleren van de app, het aanpassen van het tegelformaat (groter of kleiner) en het uit- of inschakelen van de vaak onrustig ogende Live-tegels (tegels die roulerende informatie vertonen).

LET OP: Wanneer per ongeluk meerdere tegels tegelijk worden geselecteerd, wil het beperkte aantal opties in de app-balk nog wel eens tot verwarring leiden.

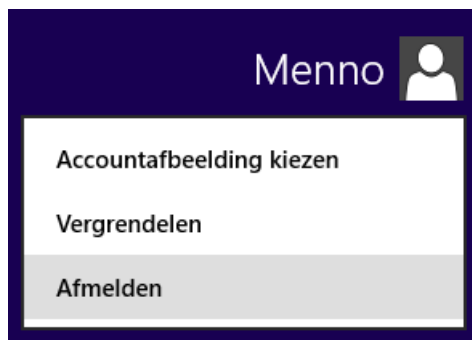
De verticale taakbalk met openstaande apps

Via de linkerkant van het beeldscherm kunnen op de achtergrond draaiende apps opnieuw worden geactiveerd. Klik in de linker bovenhoek (bij touchscreen: veeg vanaf de linker rand naar het midden) om de vorige app terug te halen (met herhaaldelijk klikken of vegen kan door de openstaande apps worden gebladerd). Door de muis vanaf de linker bovenhoek naar beneden te trekken (bij touchscreen: veeg vanaf de linker rand naar het midden en gelijk weer terug), wordt de verticale taakbalk met de openstaande apps weergegeven (met de toetscombinatie **Win-TAB** kan eenvoudig door de lijst worden gebladerd). Het nut van deze balk is beperkt, op de achtergrond draaiende apps kunnen namelijk net zo goed weer met hun tegel worden geactiveerd. De snelkoppeling naar het Start scherm onderin de verticale taakbalk is met de muis ook snel te activeren door direct naar de linker onderhoek te navigeren.

TIP: De taakbalk toont uitsluitend de Windows 8-apps, programma's die via het bureaublad zijn geopend kunnen hier dus niet mee worden geactiveerd. Bureaubladprogramma's zijn wel weer te activeren via het (met de toetscombinatie **ALT-TAB** op te roepen) schakelvenster, hiermee kan zowel door alle openstaande apps als door programma's worden gebladerd.

Windows afsluiten

De uitknop is op verschillende manieren toegankelijk: via de charm **Instellingen**, via de toetscombinatie **CTRL-ALT-DEL**, via de toetscombinatie **ALT-F4** (wanneer het bureaublad actief is) of door eerst het gebruikersaccount af te melden (via het accountmenu rechts bovenin het Start scherm). Via de Windows 8-interface is het in ieder geval zeer omslachtig, het fysiek indrukken van de aan-/uitknop op de computerkast is zelfs efficiënter. Als alternatief kan ook een snelkoppeling voor het afsluiten op de taakbalk, het bureaublad en/of het Start scherm worden geplaatst.

via het accountmenu

via de charm Instellingen

WINDOWS 8 SNELTOETSEN

Win(dows)-toets	Schakelen tussen het Startscherm, de laatst opgestarte app en/of het bureaublad
Win+C	Openen/sluiten Charms-balk
Win+D	Schakelen tussen het bureaublad en openstaande schermen
Win+E	Openen Windows Verkenner
Win+F	Openen zoekoptie voor bestanden (charm Zoeken)
Win+H	Openen charm Delen
Win+I	Openen charm Instellingen
Win+K	Openen charm Apparaten
Win+L	Vergrendelen van het scherm
Win+M	Minimaliseren actieve schermen (terug naar het bureaublad)
Win+P	Instellingen voor tweede (projectie)scherf
Win+Q	Openen App-overzicht
Win+R	Openen venster Uitvoeren
Win+T	Doorlopen taakbalk-iconen
Win+U	Openen Toegankelijkheidscentrum
Win+W	Openen zoekoptie voor instellingen (charm Zoeken)
Win+X	Tonen tekstueel startmenu met systeemtools
Win+Z	Tonen app-balk
Win++	Vergrootglas: inzoomen (en met Win+- uitzoomen)
Win+.	Snap-functie (app rechts van het breedbeeldscherm plaatsen; Win+Shift+. voor links)
Win+ENTER	Openen Verteller (voor het omzetten van tekst naar spraak)
Win+PAGEUP	Actieve app naar linker scherm verplaatsen (PageDown voor rechter scherm)
ALT+PrintScreen	Schermafdruck maken van het actieve venster (werkt alleen vanaf het bureaublad)
Win+PrintScreen	Schermafdruck maken en direct als PNG-bestand opslaan (opslaglocatie Afbeeldingen\Schermopnamen)
Win+F1	Openen Windows-helpteksten
Win+TAB	Schakelen tussen openstaande apps
ALT+TAB	Schakelen tussen openstaande programma's (houd de ALT-toets vast voor een overzicht)
ALT+F4	Afsluiten actieve app of programma
HOME of END	Van de ene zijde van het Startscherm naar de andere
Pijltjestoetsen	Navigeren door tegels van het Startscherm (geselecteerde app wordt met de spatiebalk geactiveerd)
CTRL+SHIFT+ESC	Openen Taakbeheer

Grotendeels overgenomen uit het artikel over windows 8 op de website van Menno Schoone (www.schoonepc.nl)